

عسلویه در موقعیتی دشوار قرار گرفته است؛ از یک سو، در زمستان ها گاز از صنعت گرفته می شود تا به مصرف خانگی برسد و از سوی دیگر، رقاباتی مانند قطر و عربستان سعودی بدون این محدودیت ها با تمام قدرت پیش می روند.

همه این ها ما را به یک پرسش اساسی می رساند: آینده ی صنعتی پایتخت انرژی ایران چه خواهد شد؟ قطبی که برای تبدیل گاز به ثروت ساخته شده، چگونه می تواند رشد کند وقتی منبع اصلی اش هر سال چند ماه از دسترس خارج می شود؟ این شاید بزرگ ترین معمایی باشد که عسلویه امروز با آن روبه روست.

شب از راه می رسد، دوباره فلرها روشن می شوند. شهر به آرامش ظاهری می رسد، اما صدای غرش دستگاه ها و روشنایی شعله ها، یادآور این است که نبض انرژی هیچگاه نمی ایستد. هر شعله، هر لوله و هر انسان در این منطقه، بخشی از یک سیستم پیچیده است که هم قدرت تولید را نشان می دهد و هم شکنندگی و وابستگی آن به شرایط داخلی و خارجی را. این تصویری واقعی از همزمانی قدرت و چالش در پایتخت انرژی ایران است؛ جایی که گاز نه تنها ثروت، بلکه معمایی بزرگ برای آینده صنعتی کشور است.

◀ ماهشهر؛ زیست در گرما، کار در صنعت

خورشید ظهر ماهشهر، انگار آتش را بر سر زمین فرو می ریزد. گرما و شرعی در هم می پیچند و حتی نفس کشیدن را دشوار می کنند. خلیج فارس در دوردست می درخشد، اما هر موج کوچک که به ساحل می خورد، همراه با بوی نمک و خاک مرطوب، یادآور زندگی سخت اما پر جنب و جوش مردم منطقه است. ماهشهر، شهری که

گاز پس از استخراج، از طریق شبکه ای پیچیده از لوله های زیر دریایی و زمینی به سمت عسلویه منتقل می شود. این خطوط لوله فولادی ضخیم با قطر چند متر، در کف دریا و خاک زمین، با فشارهای شدید و دماهای بالا، مسیر خود را طی می کنند. حرکت گاز، نه تنها انرژی، بلکه امید و ثروت را به کشور منتقل می کند. هر پیچ و خم لوله، هر شیر و هر مانومتر، ترکیبی از علم و هنر انسان است؛ جایی که مهندسی دقیق، ایمنی و تلاش انسانی با هم پیوند خورده اند.

وقتی گاز به ساحل می رسد، تازه مسیرش وارد مرحله بعدی می شود. پالایشگاه های راهبردی عسلویه، با فازهای متعدد، گاز خام را تصفیه و به خوراک پتروشیمی تبدیل می کنند. این پالایشگاه ها مانند شهرهای کوچک صنعتی هستند؛ برج های تقطیر، مخازن ذخیره سازی، خطوط لوله داخلی و سیستم های کنترلی، همه با دقتی بی وقفه کار می کنند تا ضایعات را به حداقل برسانند و محصول نهایی با کیفیت تولید شود.

در این فرآیند، انسان ها نقش اصلی را بازی می کنند. مهندسانی که برنامه تولید را تنظیم می کنند، تکنسین هایی که هر روز خطوط لوله را بررسی و تعمیر می کنند و راننده هایی که مسیر طولانی مواد را بین فازها طی می کنند، همه بخشی از این سازوکار پیچیده اند. هر روز، بیش از هزاران نفر در این شبکه گسترده انرژی مشغول کارند و بدون آن ها، هیچ کدام از این خطوط لوله و سکوها نمی توانستند نفس بکشند.

در این مسیر، گاز تنها انرژی نیست بلکه تبدیل به مواد اولیه ای می شود که ستون های صنعت پتروشیمی کشور را می سازند. متان، اتان و پروپان پس از پالایش، به خوراک کارخانه های پتروشیمی تبدیل می شوند و در نهایت، محصولات با ارزش افزوده بالا تولید می کنند. این فرآیند، نه تنها ثروت، بلکه موقعیت ایران در بازار جهانی انرژی و پتروشیمی را تثبیت می کند.

اما مسیر پر پیچ و خم گاز، با چالش ها و خطرهایی نیز همراه است. فشار بالا، دماهای متغیر، طوفان های دریایی و نیاز به دقت بی وقفه، همگی محیط کاری را دشوار می کنند. مهندسان و کارگران، در این شرایط سخت، با دانش و تجربه خود، مسیر جریان گاز را مدیریت می کنند و چرخه انرژی کشور را زنده نگه می دارند.

◀ زندگی زیر آفتاب و شعله

زندگی و کار در عسلویه آسان نیست. آب و هوای منطقه بسیار سخت است؛ به گونه ای که می توان گفت فقط دو فصل دارد: تابستان و تابستانی کمی خنک تر. گرما و رطوبت گاهی دما را به بالای ۵۰ درجه ی سانتی گراد می رساند؛ شرایطی طاقت فرسا که این سوال را به ذهن می رساند؛ چرا چنین منطقه ای برای این حجم از صنعت انتخاب شد؟ پاسخ در موقعیت استراتژیک آن نهفته است. نزدیکی به میدان گازی پارس جنوبی، دسترسی مستقیم به آب های عمیق خلیج فارس برای صادرات و دسترسی نامحدود به آب دریا برای خنک سازی تجهیزات صنعتی، اما موتور واقعی این قطب صنعتی، نیروی انسانی آن است؛ بیش از ۵۰ هزار نفر نیروی متخصص و تحصیل کرده که از سراسر ایران به اینجا آمده اند. بسیاری از آن ها در خود عسلویه زندگی نمی کنند؛ بلکه در شهرهایی مانند جم، در ۷۰ کیلومتری منطقه ساکن اند و هر روز این مسیر را برای کار، رفت و آمد می کنند.

◀ چالش های پیش رو

فعالیت در این مقیاس بزرگ، بدون چالش نیست: آلودگی هوا ناشی از فلرهای همیشه روشن، تحریم هایی که دسترسی به فناوری و بازار را محدود کرده اند، وابستگی به بازارهایی مانند چین و هند و مهم تر از همه کمبود گاز در فصل زمستان.

پالایشگاه های راهبردی عسلویه، با فازهای متعدد، گاز خام را تصفیه و به خوراک پتروشیمی تبدیل می کنند. این پالایشگاه ها مانند شهرهای کوچک صنعتی هستند؛ برج های تقطیر، مخازن ذخیره سازی، خطوط لوله داخلی و سیستم های کنترلی، همه با دقتی بی وقفه کار می کنند تا ضایعات را به حداقل برسانند و محصول نهایی با کیفیت تولید شود

